

તમાંશે અલાદીન

તથા

પરીયાંની હવાઈ મીજલસ.

નાટક ૪ અંકી.

મુંબઈની જાણીતી નાટકમંડળીઓએ કરી બતાવેલા
તહરેવાર રાગ રાગજીઓથી બરેલા એ
ગાયબુરૂષી એલો.

આવૃત્તિ બીજી.

પ્રગટ કરનાર

“નીલાબદાર.”

મુંબઈ:

આરિયન્ટલ બાઈબ્લાનામાં બાપું.

૧૮૮૨.

કિંમત ૪ આના.

૫૭૪૩

તમાંશે અલાદીન.

તખતા.

ચીનાઈ.

શાહેચીન.....ચીનકા રાહનશાહ.
અલાદીન.....દરજ મુસલમાનકા પેટા, પીછેસે શાહકા જવાઈ.
વજીરજાદા.....શાહેચીનકા વજીરકા લડકા.
બદશાહબદર.....શાહેચીનકા પેટો.
અમર.....ભીમકી કાદેલો.
માહર.....અલાદીનકી.

હકુસાની.

અબનેઝાર.....આફ્રીકાકા બડા જાદુગાર.
કસરાક.....ઉસકા નોકર.

પરસ્તાની.

અરશાક.....જનોકા બાદશાહ.
પરી.....અબનેઝારકો રાહ બતાવેવાળો હુર.
દેવ.....અંગોસ્ઠરીકા દેવ.
દેવ.....ચેરાગકા દેવ.

હાકી, નોકર, દરબારી, વગએરા વગએરા. મુકામ ચીન ઓર આફ્રીકા.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

જાદુગરકા ધર.

(અબનેઝાર જાદુગર રમલ દેખતા હુએ ઓર ઉસકા નોકર
કસરાક સોતા કુવા નજર આતા હુએ.)

(આઈ રત બસંત.)

અબનેઝાર—પાઈ રત બસંત બાહરે બાહરે જાલે બખત મારે,
જાલે બખત વકત એ કમોલ—પાઈ રત૦

૧૭૪૩

અરમાં પુરે સાંઈ મોરે મનવા ખુશી હૈએ,
હરવા જોગ અતહર મીલાએ.—પાઈ રત૦
કુંડું જોકો પાઈ પાંકા અરલાક પુ'ગુ' મએ,
મનકે રોગ વોહી મીતાએ.—પાઈ રત૦

(કસરાકો બેદાર કરતે હએ.)

ગજલ.

(તફરતા હોતા હએ અવસાખી યુલ'દામ કહી.)

અખનેઝાર—જહદ બેદાર હો અયે હવશીએ ના કામ કહી,
સો ના રહે બખતમાં અપને મરેશામ કહી.—ટેક૦
હકસે ઉમીદ હએ કમરાકસે ચમકે મોરા બખ,
કુર હો રંજો મુસીખત મીલે આરામ કહી.—ટેક૦
તુજકો લાજમ હએ કે વા કૌલ કરે અપના વક્ત,
શાદ કર દીલકો મેરે જહદ વો અબ અબકામ કહી.—ટેક૦
(ગમીતમેસે પસો નમુદ હોતી હએ.)

(સારેગમ પમગરે.)

પરી.—અબ તું હો ખુશી દીલસે,
ગમી જકે ખુશી પયદા હોતી કહી માનસહી.—અબતુ હો૦
ઉમીદ બર આવે,
ફાનુમ તોરે હાય આવે, શાહી લાવે.—અબતુ હો૦
(ગદેબ હો જતી હએ.)

(અખીઆ બાગ રહીએ.)

અખનેઝાર.—ચેત જા જલદીવે—સીપાઈ મોરારે૦
અરલાક આવે ગાશીલે, સખ શાહવાસે વારીવે,
ચમકેગી શાહી મોરીવે.—સીપાઈ મોરારે.

(જમરાત હોતા હએ મોર અબરમેસે શાહે જત અરલાક દાખીલ હોતા હએ.)

અપનેઝાર—

(અપને પીયુષા નવરંગ ખાગ, ચલી મધે દેખનકું.)
મધે શાહે જીન પ્યારે અરલાક, આગે તોરે નીવરા મરકો;
અરજ કરત હમ્મે ચેરા તોરા, દેખન ઉનકે જો હરકો,
લાહે અગર તું દીયા જાદુકા, સુખ મતલબ મીલે મુઝતરકો.

(જીલ.)

મોકો મીલે સખ જગડી ન્યામત, મોકો મીલે સખ ન્યામત,
મોકો મીલે સખ ન્યામત હમમત, કાંમ બને ઝો રાહત,
કામ બને ઝો રાહત, મુજકો જોર હરે હો કુદરત,
લગે હાથ જાન મોરે—દીપક જાદુકા દેરી મેરી,
ગર હો નઝર તેરી.—અઝમે શાહે૦

(રાજા હુ મધે કોમકા હંદર મેરા નામ.)

અરલાક.—રાજા હું મઝમે જીનોકા હમ્મે અરલાક મેરા નામ,
તેરે ઝેક દીપકકે ખાતેર છોડા અપેશ આરામ,
જીમ દીપકકા હૈ તું હમ્મે તું સુનલે ઉમકા મુકામ,
ડરા તોલ પુર પરખતમે હમ્મે જીમમે ઉમકા કાંમ.
લરકે કોઈ ખેવારીમસે લીજીઓ ઝે તું કાંમ,
જાહઝો ન હરગીજ ડરેમે, હોગા કાંમ તમામ.
દેતા હું છડી જાદુકી જીસે ગાર ખુલે ખેશક,
દીગર ઝે લે અંચુડી મુજસે જીસે મીલે દીનક.
(જહો આંર અંચુડી દેકે અરલાક ગયેખ હાતા હઝે.)

(મીસતી મેરી.)

અપનેઝાર.—જીસતી તેરી, દીન દુનીમે, નાહી સનદ તેરી,
ખે કલ હુવા નાદાન.—ટેક૦

ધભરા ના તું અમ્મે યાર, વરન ખાવે માર,
કીસકા આધાર, રખતા તુ જોરી.—ખેકલ૦
કુસરા કોઈ આલાક, ધુંડુગા અમ્મે નાપાક,
કધુ ન રખે દાત, કરે મદદ મોરી.—ખેકલ.

(જાતે હમ્મે.)

બાળ પહેલા—પરદા ફુસરા.

રાસ્તા.

(અલાદીન લડકોને સાથ ખેલતા હમ્મે ઇતનેમે ઇસકી માદર તાખીલ
હોતી હમ્મે, સળ ભાગ જાતે હમ્મે, અલાદીન ધભરાકે ખડા
રહતા હમ્મે.)

૫૬.

(વાહવા સાહેબજી.)

માદર.—(અલાદીનકો.)—મુરત એ તેરી એ ગુણી કયા મોરી,
ભરીથી દુખમે સુનલે એ ગ્યાંની.
એા ઉજડ નાદાન એલે હમ્મે તું દીન રમ્મેન,
કીસ ખાપ ધનપે મસ્તી હમ્મે એ ઘરમે નહી સુખ ચયેન;
અલાદીન છોરદે નાદાની.—ભરીથી દુખમે૦

અલાદીન.—એા મોરી ખારી માતા ખાતમે મત કર લડાઈ,
સારે ખોટાહી સુનતે હમ્મે સો હોગી મેરી હસાઈ;
હમ્મે તનકો કમરતકી ગુણી.—ભરીથી દુખમે૦

માદર.—અમ્મે બેટા તેરા પીતા મરા આલમ હમ્મે એહી,
હસી ખુશીસે રખવી મયે તુંજકો જો હોતા તેરા ચચા,
શીરા હયે સુખપર જલ પાણી.—ભરીથી દુખમે૦

(પોછેસે અબનેકાર આકે સળ સુન લેતા હયે.)

અલાદીન.—અમ્મે મા મમ્મેને અચાકો દેખા નહી હરગળ,
જીતા હમ્મે યા મર ગયા અમે કહે દેતો હો અથેન,

માદર.—હમ્મે હમપર ખીતી ખીપત હમ્મે ખરી.—ભરીથી કુખમે
(જાદુ આજની, અજબ કુકદારા રે.)

અખનેઝાર.—(કસરાકકો.) સુન કસરાક, મીલા યુણી ખારારે.
લડકા હમ્મે અમે તેજ આર હજડ,

ધસ્સે.ખનેગા કાંમ ચારારે.—સુન કસરાક
(વોહી રાહ.)

માદર.—ચલ જહટ બેગીસે, અપને ઘર જામ્મેરે,
સુનરે અલાદીન મુસતફા ખારદ્દા,
સખ જગ દુંડા મેરેકો કાંહાં પામ્મેરે.—ચલ જહટ બેગીસે
(જલવા જો વુમને દેખાયા.)

અખનેઝાર.—મુસતફા ભાઇ દીલઆરાં મેરા જી જાનતા હમ્મે,
મેરી મા જાયાયા ખારા મેરાજી જાનતા હમ્મે.—ટેક.
અમ્મે ભતીજે મેરે કે ખુશ હુવા દેખેસે તેરે,
તું હમ્મે ધન આંખોકા તારા, મેરા જી જાનતા હમ્મે—ટેક.
અમ્મે મેરે ખારે તું મેરે ભાઇકા હમ્મે અશમે ચેરાગ,
હો ખગલગીર હમારા, મેરા જી જાનતા હમ્મે.—ટેક
(રામા મોરીરે ધાધરીઆં ફાડીરે.)

અલાદીન.—રામા પરે રખ કરવા તોરારે,
કાલે કાલે હાત મોકો ના છીઆરે.—ટેક
ચલ ચલ ડગવા કીસ દીનકા હથે તું,
કાકા ખન મોરા મીલ ગયા,
આજ પાંજી પીતાકે દેખું મોહ ન દેખું તેરા,
મંગલ મુરતી અમે કાંહાં આધરે.—રાંમા

(તોરે સૈયાં કરે ચતુરાધરે.)

માદર.—તોરે ખીના અઝમે પીયા આફત આધરે.

આફત આધ, ગમ આધ, તોરે ધીઅન લગાધ.—તોરે ખીના.

સીતે સીતે તેરી હમર કટી જનની,

તુને જેહમત દુનીયામે કયા કયા હઠાધ.—તોરે ખીનાં

(ઝો મઝમે વારી, દ્રીગ લોઅન મધમાતીઆ.)

અબનેઝાર.—ઝો મઝમે વારી, કયુરી બહેનાં ધભરાતીઆં,

નીલી પીલી નઝમેન મતકર હમ્પર.—ઝો મઝમેવારીં

અગાના મઝમે યા ખીગાના મઝમે,

ગજબ કરના મોરી ભાભીજનન,

સુસતકા દરજી મોરા જો ભાધ,

તોરા ધનીયાં નહીં કર બતીયાં—ઝો મઝમેવારીં

(આજ કાંનાં મોઝમે લીઝમે બાંઝરી બજાધ રે)

માદર.—આપકુ તો અઝમે મીઆં, મઝમે જનતી નહી જરા,

જનતી નહી જરા, એ કાંહાસે આધ હઝમે બલા—આપકુ તોં

સોહારકા ભાધ હયાં, એકીયા અઝમે સાહેબ,

વોહખી નહીં ખપર મુજે કે જીતા હઝમે યા મર ગયા—આપકું

(ધુનસે બજાઝમે ખંસી.)

અબનેઝાર.—ભાધ, હમસે છુટા હયે ભાધ,

આફત લગી જીઆ આવમ,

ચમત ચલત બઝમે લગત દેખુ' સરહદ ચશમાન—ભાધં

દેશ એશ તજકર ભાભી સુન આવત,

જેહમત, કેહેના કુઠ માન નહી, સુધ જોઝમે ભાધ જનન.—ભાધં

(ગર હમને દીલ સમનકુ દીઆ શીર કીસીકુ કયા.)

અબનેઝાર—ખાલીક કીસીસે ભાઈ ન કીસકા જુદા કરે,
દુશમનકોબી નમીય ન એ દીન ખુદા કરે.—ખાલેક૦
સખ માલો જર જો મેરા હમે વો ધસ પીસરકા હમે,
ખાવે પીવે ખીલાએ ઝૌર અએજો મળ કરે —ખાલેક૦

(તુંજ મુખ અતી મુખ દાય થયુજ.)

અલાદીન.—રખ મતલખ બર લાએ રખીએાજ,
મોહ કીના પુર જર મીલનેકા કયા રંજ.—રખ૦
મા સાહેબ એ ચચા હમે મેરા મુહ હયે ધસકા મેરે પેદરસા,
હું રાજી જીએ તોરી મરજી.—રખ૦

(ખાગીસતરોકી મંદ મયાને હતા એક એનસ્તી પુરવીન.)

માદર.—એ ધયાન છોડો અથે ખારે દીલસે ચચા નહીં એ તુમારા જાન,
ખુદાઈ જાને—કે લે ના પુછ ધસકા નામે નીશાન—ખુદાઈ૦

(વોહી રાહ.)

(પએછાં ન,

અબને૦—અએ બાબી કહે અમે મુસતકા નામ મેરા તુંમ લએ
કહા હું મએને—એનામ રખો તુંમ દીલમે થાંન-કહા૦

(કવન ગુનગારી દીલીરે.)

અબનેઝાર.—સુખન સુન ખારે મોગરે,
મથે કાએ તોહ સોચને.—સુખન સુન૦
મોરી સારી કમાઈ, તોએ હું જદે ભાઈ,
દસ લે અસરશી તું શાહી કપરેકા.—સુખન સુન૦

(દુધ ખેચન મથે ન જવું દધઆં)

અલાદીન.—અખ ગુલશન મથે પાઝરે મધઆં,
અમન અમનકી આઈ બાહાર,—અખ ગુલશન૦

અમક ઝમકસે કપરેકી તૈયારી હોગી,
 સખી અમું મીલા મોહ,
 મોહરે એ બાહ્યાને દીયા હવે સવાર.—અબ ગુલશન૦
 (અલાહીન જાતા હએ.)

(આજ મારે આજ.)

અબનેઝાર.—ખાત મારી દેખાજી,
 કયાહી શાદે પીશબદ સોપ મોહ મુનલે ખાતે.—ખાત૦
 શાંમકો પીછે લાજી શીર કોઇ ન ગમ ખીચે,
 દાહાશત ન રખો બાબી સાતે.—ખાત૦
 (કચેસી હોરી ખેલાઇ.)

માદર.—તોરી માસે હા કયા ખરાઇ, રાહ મએ દેખુંગી બાઇ.
 રાહતો આરામ દેખી મએને વુજસે,
 હા હરકો અચેસી સગાઇ,
 બડકેકો જલદી પીછે લે આવો, અરજ—લાલા,
 અરજ એહી હએ સુનાઇ.—તોરી૦
 (માદર જાતો હએ.)

(બહડકે પરીસે શકલ મેર.)

અબનેઝાર.—ખેલા ફરેખ હમને મીઆં ખુખ રાજો, શખ,
 મુશકીલ જો કામયા વોહ યાં આશાન હવા હએ રખ—ટેક૦
 ચાલાક ખુખ લડકા મીલા હવે અલાઓદીન,
 અંજામ કામ ઇસ્સેહી હોવેગા સુકે રખ.—ખેલા૦
 (અલાહીન દાખલ દોવા હએ.)

(નજરા બર મારારે.)

અલાહીન.—વુહીતો હએ અચા મેરા, મએ હું દાચ તેહારારે,
 બોલો વુમ મુહસે ગુંગે હા બને કયા,
 મએ નહી તોહ બાચારે.—મએ દામ૦

અખનેઝાર.— (વોહી રાહ.)

કહો ન અવેશા અઝમે મીઝાં ઝમે ભાઈ ન હઝમે તુમારાંરે,
ઝમે ભાઈ ન હઝમે તુમારાંરે, ઝમે નોકર હઝમે હમારાંરે.
અલો મોરે ખારે યુલશનમે જાવે,
ખુશ હો દીલ હમારાંરે.—ટેક.

(ભાતે હઝમે.)

બાબ પેહલા—પરદા તીસરા.

શાહેચીનકા મેહેલ.

(શાહેચીનકા કુખવર બદરૂબબદરકા ફરશાનબર આતા હઝમે.)

(છાંડ લંગરવા મુરખ મોરી બાંધરે.)

શાહેલીઝાં.—ગાઝો શાહેલીઝાં શાહજાદી મોરી આધરે,

કઝમેશી ચમક ગોરે મુખડેપર પાધરે.—ટેક.

રખે સલામત હક આલમમે, ઝમેહી કુવા હમ માગતે,

હરદંમ હરદંમ હરદંમરે, કુખુલ પેશ હસે ઝમે કુવા આધરે.—ટેક.

(તનન દીમ દીમ દારા દીર દીર દેરના.)

બદરૂબબદર.—હાઝમે મોરે સેમાં કાંહાં હોગા.—બદનસીબ,

રંજ પાઈ મોહકી આઈ ખુદા ખુદા.

દાસી દેખ મોહુ તુરે.

સરર હાઝમે બરે હુવે બાગા સુરશરી,

દેખ તુ હદર હાલ મેરા, હાલ મેરા; હાલ મેરા.—ટેક૦

બાપને કીની મંગની મોરી આફત પડી મોપે,

ગમને મારા હઝમે જાલીમ કહું ગીરીઝાંઝો બકા.—ટેક.

આખમ બોલા ઝમેક જાહકુને શાદી તેરી જાંન,

હોગી બેશક અલાદીનસે રહે તું શાદ સદા.—ટેક૦

(કપુરે ખડા હોંડુસ્તાની.)

શાહુલી.—એ હમે યુમાં તુંડકો જાની,
 નાહક હુધ હમે દીવાની.—૨૬૦
 કાંહાકા અલાદીન કાહાકી એ ખાત,
 તેરા શૌહર હમે લાસાની.—નાહક હુધ હમે દીવાની૦
 વજરકા લડકા હોશ તું દાનાં,
 ઉશકી હોવેગી તું રાણી—નાહક હુધ હમે દીવાની૦
 (ખેત.)

વજરબાહા.—(અંદરસે) મેરે મકાનમે જાતાહું મને તું કપુર હુવા
 સોહર હું શાહજાદીકા લડકા વજરકા,
 શાહાદી હમારી કેર ચુકી લેએ સારસે હરમે,
 શૌહર મલે હો ગયા ઉસકો ચરમા દહેરમે,
 અંગોઠી એ દેનોકો જાતા હું મએ નીશાન,
 તું રોકતા કપુર મુજે અએ બદજન વ બદયુનાન.
 (ખેત.)

નોકર.—(અંદરસે) સુનીએ જતાખ હુકમ હમે શાહાકા મુજે,
 કે હરગીજ જાને દીજો ન મેહુલમે કીસે.
 (કાહે રોસે બલમાં મોરા.)

બદરૂલબદર.—દખ તુંરે ચેરી જાકે, ડરપે કીયા તુકાન,
 મુજસે કર તું આ બયાન.—૨૬૦
 જાલદી ખખર લા મોહે સુના આકે,
 હમે એ કૌન વાંહાં અએસા ખેયુમાંન.—૨૬૦
 (વોહી રાહ.)

અમર શાહુલી.—સુનીએ મોરી શાહજાદી, આએ હમે મીઆં
 વોહોતો મીલનેકો હયાં.—૨૬૦

પીસરે દજરકા હુકમ હોતો આવે,
એહી મુનાઇ મએને મારી ખયાં.—ટેક.

(મરીયમ ખારી મારી.)

બદરૂલબદર.—મુનલે ચેરી મારી, જુરકા હમારા હોઢલે તુ'રી,
વજરબદા આવે જખ ન કરીઓ મુહસે ખાત;
ઉસકો ઉડાવે હયાં મસખરી કે માથ.—ટેક.

[શાહુદીકો જુરકા ઘોઢાકે ઉસ ફેરશપે બીઝાતી હએ બદરૂલબદર એર શાહે-
બીઓ સખ હુખ બને હએ ધતનેમે વજરબદા ચેહુ શાહેલોકો અપની માશુક સમજ-
કર મોહાબત કરને જાતા ધતનેમે સખ હસકે બાહાર નીકલ આતે હએ, વજરબદા
નેહાબત મુસામંદ ઘોકે જાતા હએ.]

બાબ દુસરા—પરદા પેહેલા.

એક વીરાના જંગલ.

[એક શીહાગાર નજર આતા હએ અબનેઝાર, અલાહોન એર કસરાક
શાખીલ ઘોતે હએ, અબનેઝાર જદુઇ કલામ પડતા હએ—ધતનેમે
એક સજર ફેટતા હએ. છસે અલાહોન મોકેલા હએ.]

(કયા કહે હાલત હમારી એહતો અખતર હો ગઇ.)

અલાહીન.—એ ચચાતો નહીં હએ, હએ લારખ જદુગર કોઇ,

મેરી માંકે પાસ પહોંચા ઓ ખુદઆ કર કોઇ.

હાલ મેરા મેરી અમાસે મુંનાને કે લીએ,

જને વાલાબી નહી મીલતા હએ મુએ ધર કોઇ;

અખતો તોરાહી અલાહીનકો આસરા,

તુંજ સોવા મુશકીલ કુશા નહીં ખાલેક અકબર કોઇ.

(તેરા ચાર સુબેદાર તુંજે કાયકી કરી.)

અબનેઝાર.—બેટા જોફ ના ખા તુંજે કયા હુએ ડર,
તોરે લીએ હુએ એ ગંજ, જાવેગે સખ રંજ,
પથર ઉઠાતો અલી બુલેગા શસપંજ.—બેટા.

(હાએ પરવરદીગાર.)

અલાદીન.—હાએ એ અંધેરી ગાર.

ધડક ધડક માં દીલમે આએ, હુંગા મએ પ્રીતનાર.—ટેક.
જાજી ન અપેચી જાહંતમમે મએ આફતકી હએ જાલા,
બહેરે ખુદા મુજે છોડો આમુ તુમહો બંદેનવાજ.—ટેક.

(આજ રહુંગી રાત.)

અબનેઝાર—છોડ દે ડરકી ખાત મીઆં, મોરે છોડ દે ડરકી ખાત
જોફો ખતર સખ જાવેગે, તુંતો રખ એહ છલા હાય.

(અ ગેલસ્તરી દેતા હએ.)

દો રસ્તે હએ સીધી રાહસે. ચેરાગ નજર એક આએ.

ઉસકો ખુજ કરકે લા તુ બેટા, તાકે જુઆ મુખ પાએ,

(અલાદીન જાનેકો ડરતા હએ જાસકો અબનેઝાર

બહેતો સુલમસે ગારમે ફેક દેતા હએ.)

ખાખ દુસરા-પરદા દુસરા.

(ગુલીસ્તાં નજર આવા હએ.)

અલાદીન— (પસે મરગ મેરી મજરપર.)

હમ જોફ નાહક યા મીઆં એહ તો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હએ,
એતો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હએ, એતો ગુલીસ્તાંપર ખાહાર હએ.
આવે ડમડીએ અથેસી એક ફલ, ઉસકે વાસ્તે એથે કીતને રંજ,
નાંદાં હએ યો મેરા અયા, બજા જો અથેસે બરપર નીશાર હએ.

कांहां हम्मि अजुण येराग वोह, के जुसके लीम्मि मम्मि आया यांहां,
शम्मिद आता हम्मि जो नजर वोही ठुसके दीलका मयरो करार हम्मि.
अह येराग देया तो क्या जला, मुजपर कम्मिखी कम्मिखी गीरी जला,
हम्मि वोह यारो परमला, नही अकलका अण सुमार हम्मि.

[अलादीन क्रानुस ओर गोउसे जवाहोर सेता हम्मि धननेये
अमनेजारका आवाज आता हम्मि.]

(नकर देर अये देव जहुरे खुदा.)

अमनेजार.—(उपरसे).—कहा हम्मि अलादीन हेतुं जवाय,
येराग आया लेके तो दहे शीताय.

अलादीन.—अया मुजको जहुरे नीकालो शीताय,
येराग लेके आया हुं अम्मि जनाय.

अमनेजार.—(उपरसे).—मुंजे पेशतर देवेगा तुं दीआ,
तो जहुरे नीकालुं तुंजे परमला.

अलादीन.—जंधा हम्मि कमरे येराग अहे हुजुर,
जो नीकलुं मम्मि जहुरे तो दे कुं जुइर.

अमनेजार.—(खुदावंद हो आलमरा.)

(उपरसे).—अरे आ जेहया तकरार, तुं मुजसेमी करता हम्मि.

मुंजे दीआ आ दे जदकार, वगर न तेरे हकमे गार,
हो भीखले कय वीरोतार, न नीकलेगा कभी जुनहार.

[अमनेजारका कसरकके गारमे केक देनां कसरक ओर
अलादीन गारमे भीलना ओर कसरकका अला-
दीनको धारासे केहुना के अमनेजार अल गया.]

(जरा नअनेजोसे नअने भीजा.)

अलादीन.—हमये कयसी हुध जोरो जइ,
जइरे कर वोह गया हम्मि जलीम दुनीआने कुयसेके जजि.
मअमांत आध मेरी क्या मम्मि कइं अण,

રખ મેયાં કયસેકે પાઞી.—પાંઉરે.

અખ હો પરી હએ આકૃત—દુનીઆં મે.

[અલાદીન ગમગીન હોતા હએ ઇતનેમે કસરાકે અંગોસ્તરી ઘોસનેકા હસારા કરતા અલાદીન ગોહુ અંગોસ્તરી ઘોસતા હએ, એક છન હાજર હોતા હએ.]

(ખેત.)

અંગોસ્તરીકા છન.—કહો અએ મીઆં કયું કીએ હમકો યાદ.

અલી લાજી ખર જો કુચ્છ હોવે મુરાદ.

કરે જુદ જો કુચ્છ ફરમાવો કાંમ,

હું મએ ઉસ અંગોસ્તરીકે શુલામ.

(અરે લાલલદેવ ઇસ તરફ જલદ આ.)

અલાદીન.—અએ છન મુજકો પરા હએ એ કાંમ,

વલે હયાંસે બાહર નીકાળ ખસ સલામ.

મએ માંનુંગા અથેમાન તેરા દીન વ રાત,

જો તું ઇસ અંધેરેસે દેવ ન જત.

[દેવ કસરાકે એર અલાદીનએ સે જાવ્યો હએ.]

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

અલાદીનકી માદરકા મકાન.

[અલાદીનકો માદર ખેલો કુછ નબર આતો હએ.]

(ગએરત ન આઇ તુજકો કુચ્છ અએ યાર ખેશરમ.)

માદર.—સદ હયેકુ ડ્યા સીતમ હએ ડ્યા જુલુમ હએ અલમ,

ચુમ નુર ચશમ મેરા હુવા સદ હજાર ગમ.

શીરાનકો લે ગયાયા ચઆ ઉસકો શેહરમે,

આયા ન અખ તલક એલાહી એહ ડ્યા સીતમ.

(અલાદીન એર કસરાકે થકે ફર આતો હએ.)

(રામા મારી ધાધરીઆં તોડીરે)

અલાદીન.—અમ્મે માં મોહર દુઆ વાહાં તોડીરે.

કમ્મેશી કમ્મેશી ઉને માપે કીની બલજોરીરે.—માં મોહર
મોહર અમાને કમ્મેદમે દાલે, પીછે કહુંગા મમ્મે સારા બયાન,
અલ દે રેટી છુજે ભુક લગી હમ્મે બારી,
ભુકડે માત મોહર કલ આધરે.—માં મોહર .

(હમાંરી મંદરીઆં કમ્મેસે સુની.)

માદર.—બેટા સુનીઆ કમ્મેશા કરના હાલ હોવે અબ કમ્મેશા,

પમ્મેશા કવરી કુચ્છભી નહી.—બેટા

સુત રખી હું કાંટકે, જા બદે બાજરમે,

અલે કુચ્છ વોહ કારમે જાતી હું મમ્મે લાને.—બેટા

(જેયનન કજરા દારે રેમાં.)

અલાદીન.—બેચન સુત ન જાવો મઠયાં, બેચન સુત ન જાવો,

પહેલે દીઆ અં બેચકે લાવો.—બેચન

કુત તબ હોવે દો તીન દીનકા,

દેઆ જુસે બજાર,

તાકે ખુશી અબ આવે હમકો.

અમાજી કરે અં કાર.—બેચન

(વોહી કાહ.)

માદર.—હમ્મે પુરાતા અંતોં દીઆ, ઉમકો લું ઉગલ,

તાકે ઉમકી કીમત આવે, હોગા બેહતર માલ.—હમ્મે

(અલાદીનકી માદર કાંતુસ સાફ કરને જાતી હુમે ખતનેમે છન

નમુંદ હોતા હમ્મે, ઉમકો દેખકે આ બેહોશ હોતી હમે.)

(ખુદ રાજાજીકો રખે શાદ.)

ફાંનુસકા જીન.—કીએ યાદ રખું મુજકો ફરમાઓ જીદ.
હએ ક્યા કાંમ મુંજશે બતલાવો જીદ.

મએ ઇસ દીએકે તામે ફરમાંન હું,
ગુલામ મએ તેરા દીલસે હરઆંન હું,

અલાદીન.—અએ જીન તું લા ખાંના જાકર શીતાબ,

હએ ભુકસે બહોત દીલ મજતેરાબ.

તરાહ તરાહકે ખાને લા જલદી યાર,

મીઠાઈ મુતનજન ખીલા નેકકાર.

(એક ખાંનકો મેજ જમોનમેસે નમુંદે હોતી રહેએ. અલાદીન અપની માદરકો હોશમંદ કરતા હુએ, આર જીન ગયબ હોતા હુએ.)

(પા લાગુ કર જોરી.)

અલાદીન.—શુક હએ તેરા યા રખ,

દી તુંને એ ન્યામત સખ.

ગદાઇસે મુજે શાહી મીલી હએ,

એકખાલ જાગે માત અબ.

ખુદયા મેરી શરમ રખીયો તુ ઇસદમ,

મુશકીલ પડે મુજપે આ જબ.

બેત.

માદર.—ઇલાહી મએ સોઇ યા બેદાર હું,

એ હએરતમે કએસી ગીરફતાર હું.

એ ખાને મજેહદાર હએ કાંહાંસે આએ,

અએ બેટા કહો હાલ કાંહાંસે લાએ.

(અરી જોગન હો દરદકી મુખતીલા.)

અલાદીન.—અએ માદર ત કીજીઓ અબ શીફા ગમ,

તસીબ મોરા ચંમકા ખુદકી કસમ.

જો આહું મંગાવું હવે તાકત મુજે,

ખરાબર હવે કાફે કવત મુજે.

(સબ ખાતે હવે; કાનેમે અહરે બાનેકી આવાજ આતી હવે.)

(એતો મજનુંકી આપ આવાજ.)

અલ્લાદીન.—અથે મા બાનેકી કયસી આવાજ,

જલદી આ તું દેખ જાકે;

ગુલ હવે કયસા શહેરમે હરમીખ,

માહે કાશ કરે કોઇ રાજે.

માદર.—ખેટા હાલ મુજો થે આએ, શાહજાદી આજ શહેરમેસે.—ખેટા.

નાહનેકો જાતી હવે મુએ દરીઆ, કોઇ આપ ન ઉસે લગાએ-શા.

(ગયરત ન આપ તુંજકો કુછ અથે યાર ખેશરમ.)

અલ્લાદીન.—સદ શુકર હુવે તાલએ ખેદાર હમારે,

પોહ મુસતરીસે લાખ ખરીદાર હમાત.—સદ શુકર૦

તદખીર કોઇ નીકાલે તુમ હુનરેસ,

તા પોહ માહ નજર પડે એકબાલ હમારે.—સદ શુકર૦

જો હાસો હો જાએ ઉસે દેખનકો હમ,

દીલકો નહીં હવે મખર અખ જીનહાર હમારે.—સદ શુકર૦

(અલ્લાદીન જાતા હવે.)

બાબ દુસરા—પરદા યોથા.

(હમાંમખાંતા નજર આતા હવે ઝોર દરવાજોડે પાંસ સાહુસી ચોકી કરતી હવે)

(ગયરત ન આપ તુંજકો કુછ અથે યાર ખેશરમ.)

વજીરજાદા.—શરમીંદા કીઆ હવે મુજકો જો પોહ તાખકારને આજ,

ખેઇજીત ઉસકોખી કરેંગા મએ ખેસુમાર આજ.

કમમ હવે ખુદાકી મએ હોરેંગા ઉસે નહીં,

ઉમકી મદદકો હાવેગી મર એક હજાર આજ.

અમર.—હરગેજ મકાનમે નવું અખ જાને પામિગા,
જખ તગેકે શાહજાદીસે ન હુકમ આમિગા.

વહરજાદા.—તું મુજકેખી જાનેદે તેરા મહ્યાન હોવેગા,
મુજસેખી ફાવેદા તુંજસે હરઆન હોવેગા.

(વહરજાદા શાહેજીકે અગિશતરી દેને જાતા હુએ.)

અમર.—ઓ પેહલા તું દેતા હુએ રીશવત કીસે માંહા,
અલ દુર હો ન દેખને પાવેગા તુ મકાં.

(આપસમે ઠંડા દોઢા હુએ સાહજાદી પેદારા દો જાતી હુએ.)

અલાદીન.—કમિસા પરાએ મકાનમે તું ઝોતા હુએ નાખકાર.

તુંજસા ન પેહલા હોવેગા કોઇ જાનહાર.

અએ જાં ખુદાકે વાસ્તે હુશીઆર જુદ હો,

મુએ અલાદીન જરા અશમ વા કરો.

બહરજાદા.—હા કોનસા અલાદીન આયા કોન જુદતર,

વોહતો નહીં જો મુજકો તુંજુમી દીયા અખર.

(કોસે અલાદીન ઓર વહરજાદેકે બીચ એક બરા ઝગઝા દોતા હુએ.)

ખાખ તીસરા—પરદા પહેલા.

અલાદીનકા ઘર.

(દુરસે આએધે ઝાકી મુનકે મથેઆનેકો હમ.)

અલાદીન.—વસક મુજસે શહજાદીકા ખ્યાં ઝ્યા હોવેગા,

એક નજર જો ઉમકો દેખે હોંશ અપને ઝોવેગા—વસકં

જુલ્લ મુંબુલ આંખ નરગીશ. રખ હુએ થુલ ઉચ માંહકા,

એઆશી માંશુક કોઇ આલખમે ધલાહી હોવેગા.—વસકં

મરી સ પેગાંમ જાએ આશાહાકે પાચ તુંમ,

ઉસે શાહી હુંગીતો આરામ મુજકો હોવેગા.—વસકં

(બદલ ગયે નયના રે.)

માદર.—હમારા સુ'ન વાહસી ન હો હોથકો અપને મંબાલ,
કલાંમ અએસા કરીઆ પુ'રે જો હરએકકો બાએ.—હમારાં
કાંહાં હએ શાહ એર કાંહાં હએ પુરે નીચળત એસી આએ,
આદમી જો શાહે કામીલ હોવે આહી ગજબ હો જાએ.—હમારાં

અલાદીન.— (ઉજાઆલી બધરી રાન.)

અમાજી સુનો એ બાત, લે જાવો જવાહીર સાથ—અમાં
લાવાયા મ અમ માજી ગારમસે જો.—લે જાવો—અમાં

(જાતે હએ.)

બાબ તીસરા-પરહા દુસરા.

ચીનકે શાહકી દરબાર.

(કયા કમાન અબરને એક તીરે નેજરા મારા.)

શાહ.—આજ જુસે તેરે બચતા હએ તેરા પીયર.

વરન ધસકી ખતા હોતી ન માફ તા હમર.

અબતો શાહજાદી હસે દેજીગા ન હરગીજ વજર.

જુહાંમે હસકે અબ તેરા બેઠા રહે અસીર.

(નયનીદારે માતી.)

ચોપદાર.—સુનીએ હમારી અરજ અએ સુલતાન,

એક જાહકા અવન માગે અગર કહો તા આવે પાંહાં.—સુ

(મારી અંખીઆ ફરકન લાગી.)

શાહ.—મારી ખોદી સમજાવે અથસે ઉમદ લાલ દીપે.—મારી

મતલબ તેરા હએ આરી મુજસે તુ બધાં કર,

હાં જાલદી પાંહાં કહે દે સબ બધારે.—મારી

धेत.

भादर.—मये अरुण करती हुं अम्मे आली जनाय,
करे जन पकशी तो बालुं शीताय,
अलादीन नाम हम्मे अमेक मेरा पीयर,
उसे दीनो तुमे जउकी नामवर,
(मये तो अ'परी'आंसे माइं कतारी आंरे.)

शाह.—तोरे भेतोके ज ज जुला लारी.—तोरे०
हम्मे कोछ हाथर मेहुब मे जकर,
माहां शाहजदीको ले आरी.—तोरे०

(नोकर जना हम्मे शाहजदीको पोसा से आता हम्मे,
आह उमरे अलादीनभी आता हम्मे.)

(पदल गये नयेनारे.)

अलादीन.—मंवर गया येरारे —अम्मे मोरे शाह, —मंवर.
भेता नहीं हुं शाहका मम्मे आत रहत हुं सुनाम्मे,
येरे मुजसे लापन तोरी याकरीको ह्यां आम्मे,
(वोही राह.)

शाह.—अमे यल गया कहेनारे मुपारक होवे,—अमे यल०
कपुत जलको पुत होवे हसप नसप वोह सुनाम्मे,
कपुल हम्मे मोह भेती मोरी पसंद कर आम्मे.

पदरूपदर.—पीदर अमे नो महरवा हम्मे हम्मे अलादीन वार,
मोरा पारा मोरा मानन मोरे गलिका हार.—अमे यल०

शाह.—जुम कीआ अमे भेती मोरी मनमेथी अमेही आत,
नाम जुध से मुपारक होवे हाथसे भीजावे हाथ.

(शाह दोनोकी शाहो कर देता हम्मे.)

બાળ જોથા—૫૨૬ પેહલા.

અલાદીન કા મેહેલ,

(અલાદીન ઓર બદરૂલબદર દાખીલ હોને હૈએ, કમરાક રોતા હુવ નબર આતા હૈએ.)

(કલસે તું બેકલ હો.)

અલાદીન.—તેરી દુરકત એક પલ મુજકો નહીં કરાર હૈએ,
એક સાઆત જુન તેરે જુના મુજે દુશવાર હૈએ.
હૈએ અલાદીન એહ તન ઇસમે જાતું બદરૂલબદર,
જાન હો ન ગર બસરમે તનતો ફેર બેકાર હૈએ.
ગર ઇજાજત હો જાઝી મઝમે શીકારકો જાને જા,
હું રજા જો મઝમે તેરા આર તું મેરી મુખાતર હૈએ.

(વોહી રાહ.)

બદરૂલબદર.—તુંજપર બદરૂલબદર અઝમે પારે સદા બલહાર હૈએ,
હું રૈયત મઝમે તેરી ઓર તું મેરાં સરકાર હૈએ.
તુમ ગથેતો જાનેજાં ગોયાકે જાંકી જાં ગઇ,
જાંનમે ન જાંન હોતાતો જાંન ફેર બેકાર હૈએ.
જાઇએ શાંપા ખુદાકો પર લેકીન જલદ આઇએ,
રાહ તકતી મઝમે રહુંગી બસ અહી તકરાર હૈએ.

(અલાદીન જાતા હૈએ અંદરસે આવાજ આતી હૈએ.)

બેત.

અખનેઝાર.—(અંદરસે) નયા આહીએ જીસકો લેના ચેરાગ અબ.
મગર જુના બદલેમે દેના ચેરાગ અબ.
નીકાલા હૈએ હમને ઇનદીનો એ બઝમેપાર,
કે દોસો હજારેમિં રહે ફજત પાર.
કહો બથેપાર કીસને અઝમેસા કીઆ હૈએ,
એહ તાકત તો ખાલીકને હમકો દીઆ હૈએ.

સમજતે હૈયે યોગોં દીવાના મુજકો,

મગર ખુબ જાનીઆ દાનાં મુજકો.

(અંદરો પોકાર થોતા હૈયે.)

(દીર દીર પુનમ તનન તનનન દેરના.)

બહરૂલબહર.—જા જા હુશુમ હુવન સુન ય્યા બહેના,
ય્યા બહેના ય્યા બહેના.

ખરી ખલકત કયું હૈયે સારી, યરપે ઉસકે જાકે વારી;

જારી દેખ આરી, ખખર, ખખર.—જાજા

કૈયેસે યુદ્ધી શૈયે એચને આયે હવમ હુવી હૈયે, બુલા કવન
વાહારે વીફાન કરના યરતર સંગ, દીવાના દીવાના.—જા જા

(દેખો દેખો મેહરબા દેખલો.)

અમર.—સુનો સુનો જનાબ સુન લો,

પોહ દીવાના જાની દીપક દેવે નયા માલ લેવે જુની-ટેક

અખજો મરજી હોવે ખારી પોહ હમકો કહીએ કહીએ,

જો કે તેરા હુકમ હોગા વધમાહી કરીએ કરીએ.—પોહ

બહરૂલબહર.—સુન મહેલી હુસે લે આરી દીલ રંગ હે સારી.

મન મોહુ હયા જારી જાન મેહુલગી હમારી-ટેક

દીપક છુપા લેવે કસરાક પાસ હોવે હોવન અમલ ઐર હુસે દે ખારી.

(અખનેઝારે બરોવસા તથા કાનુસ લેકે આતા હૈયે.)

(પીઆરા માસે બોલો કયું ન)

બહરૂલબહર.—મારા લો એ દીયા જુના નયા દો ખુબ.—ટેક

બધેપાર પુમ ખુબ કરતે હો વાહ કાહ,

છેલ છપ્પીસે હો પુમ ખુબ.—મારા

(શાહાજાદા જુના કાનુસ દેકે નયા લે જાતી હૈયે.)

(અગર આં પુરકે શીરાજી.)

અખનેઝાર.—મદદ ઇસમાલ જોગીકી, હુધ હૈયે ઇનદીનો હમપર,

ફલકપર ખામકા મેરે અમકનેકો લગા અખતર

(શીરુસ શીરુસ હૈયે જોકે જાન કાખલ થોતા હૈયે.)

ઉડા ઇંચ મેહુલકો તું આફ્રીકકિ સીમત આંખે જીન આખ,
મેરા દુશ્મન હુવા મકહુર ખુરી બરમી રહે આખ મુજપર.
(મેહેલ ઉડા જાવા હુએ.)

(શાહ આર વજરનાદા કાખીલ રોતે હુએ.)

(અરી હા મારી પીઆરી નનદીઆર.)

શાહ.—અરી હા મારી ખારી દીલાખર,
તોરે સોહરને મુજપર ડારી બલહ આર.
જરે વાંહાં જા વોહ ભાગા હોગા,
પાચ ઉસે યાહાં પકડ કર બારે જવહઆર.

(જાતે હુએ.)

બાબ ચોથા-પરદા ફતરા.

જંગલ.

(બલોરે પેચ માપે ડારારે રચકો.)

અલાદીન.—ચાલોરે ખુબ એલે શીકાર ધરકો,
હીંમત નીહાયત આવે હમકો—ચલોરે
જવો ચાહાંસે તુમ સખ શહેરમે,
આવુંગા મએ ફેર ધરકો—હીંમત.

(આદમી લોગ જાતે હુએ કે જાનેમે કસરાક આડે કસારેસે કહેવા હુએ વોહ
મેહેલ ઉડા લે ગયા.)

(ગંમસે મેરે બદનસે દંમ.)

અલાદીન.—કહું કર સહું એ રંગો ગમ, દીપક ગવાએ બચેશ હું,
મએ આએસે જીનેસે ખુદા; હાય ઉદાએ બચે ડાહું.
દીએક કુછખી ગમ નહીં, વોહ આખ આહતે હમ નહીં,
દોલતકી સખ તરાંહસે મએ, અરમાન લાએ બચેશ હું.

મઆશુક મેરી બદરલબદર, ઉઝીઝી હમ્મે મુજકો શીકર,
દાગ હમ્મે સીનેપે મેરે, હમ્મે મમ્મે ખામ્મે બમ્મેડા હું.

(અગાસદરો ધોસતા હમ્મે જાનેમે રેવ કાખોલ હોતા હમ્મે.)

અમ્મે જીન મુજકો લોકે ચલ, જીસ જા ગયા મેરા મેહુલ,
અબ દીલસે અપને મમ્મે ઝેલી, અરમાન લામ્મે બથેયા હું.
(દીનોકુ ઉડા યે જાતા હમ્મે.)

બાબ ચોથા-પરઠા તીસરા.

અબનેઝાર કા મેહેલ.

(દરવાજેમે ટટીઆં લાગ રહી.)

બદરલબદર.—અગનીઆં ઝમે જીખામે ફંક રહી,
મખીઆં હમારા મેહુલ કાહાં હમ્મેરે-અગનીઆં
અમ્મે ખુદયા વુ કોઈ લા વાલી,
દીપક દેના બલામ્મે હુઈ.—મખીયાં
(અબનેઝાર કાખોલ હોતા હમ્મે.)

(અબ તોરી ખાકી ચીવ મન બસ ગઈ.)

અબનેઝાર.—અબ મોરી ખારી સપ્પર કર,
તન મન સે લીજે વારી ખારી ખતીઆં કરકે—અબ
નીપત રહે તોરા જીઆ કુઃખ માને,
શાદ રહેા યાંહાપર જાની આજા બરમે.—અબ
(કરવતીઆં લેને દ.)

બદરલબદર.—હટહટ યાંહાંમે જાનેદે, ઝોરે મુજી,
બગલ દગલ તોરી નાર ખાહા.—હટ હટ
કાલા મુખડા ખીલાઉમી અખીઆં.
મંગ રાખો આકી છતીઅનપે.—હટ હટ
(અબનેઝારે મુસેમે અબ જાતા હમ્મે.)

(ધરસે ચાંહાં કોન નીદાંકે લીઝમે લાયા મુજકો.)

બદરેલબદર.—કયા ગીરફતારે બલા તુને બનાયા મુજકો,
કર રવા જહદ ચાંહાંસે અઝમે ખુદાયા મુજકો,
કબ તલક રંજો મુશીબત ઝમે સહું સદ અફસોસ,
અબતો જામ દેનેકે જુજ હીલા ન પાયા મુજકો.
વસ્લકા કહેતા હઝમે હજશી વોહ મુજે આકર અબ,
આહ કયા ખેસવા ચાંહાં લાકે બનાયા મુજકો.
આવેગા મોતકા પયગાંમ સેવા મુજ સામાં,
જાન દે દુગી જરા ભરજો સતાયા મુજકુ.

(અલાદીન ઓર કસચક આંકે મોલતે હઝમે.)

(વાહી રાહ.)

અલાદીન—હો ન પજરમુરદા દીલ હઝમે યુલશને ખુખી તું જરા,
મઝમે અબ યુલયુલકી રવેશ પોંહયા મદદકો તેરે આ.
રાત દીન જુલ્લ વ રખકા તેરે રહેતાયા ખ્યાલ,
ગમમે દીન કટતાયા ઓર રાતકો આતીથી બલા.
અબ વોહ મુજકે લીઝમે ખુબ હઝમે તદખીર અઝમેજા,
મારના ઉસકો કીસી હીલેસે તું જરેર પીલાં.

(અબનેઝાર ફાખીલ હોતા હઝમે અલાદીન છુપ જતા હઝમે.)

(મુધ લાગ રહી તોરી આઠ પહેર.)

અબનેઝાર—તોહો ડાર આજબમે મઝમે શામો સહર,
નાહી મોહો કબુલત જાની અગર.
મર ગયો તોરો અલાદીન જાન,
તોહો સાચી સુનાવત હું મઝમે ખખર.—તોહો

(ખંજર મારનેકો જવા હઝમે.)

(અજી મોહુ મોરે આમ્મે સૈયાં.)

બદરૂલબદર.—હેજી મોહુ ત'મને લામ્મે સૈયાં,
મમ્મે ઊર સગરકો હુધ ખેસખીયાં,
મોરા પીતમકો હમ્મે યાહાં સૈયાં—હેજી
અબતો યાર સુત મોરી તુ' લગતીયાં,
મયે પીલો થોરી જામ,
પુશી કરેંગે તુમ હમ મીલકે, એ હમ્મે રમ્મે થઇયાં—હેજી
(મયેકી જામ દેતો હમ્મે.)

(પોહી રાહ.)

અબનેઝાર.—જીઆ મોરા વારે' તુંજપર અમ્મે જા',
મમ્મે ઇસ પુશીકા કહું કયા સામાં.
દીપક મીલી હમ્મે જાના અમ્મે જા'ત—જીઆ
જહદ બાન સુત લાવો મોગની જીઆ હમાગ પુશ કરીએ
શાદ કરીએ આજ મોહુકે આકા હુવા હું સૈયાં—જી
(અબનેઝારકો નઝર અસાદીનકો ઉપર પડતો હમ્મે ઇતનેમે
કશરાક પોહિસે આકે અબનેઝારકો જામોતો પતકના હમ્મે
એર માર દાસતા હમ્મે ફાગુસ લે લેતા હમ્મે.)

(સંમજ મન દમહી દમકા મેલા.)

અજબ હમ્મે ગમકા ગમપર જાના,
આજ હમ્મેગા પુશીકા બાના.—ટેકો
તોરી જોરી વાકા ધંધા, હક કરે કારાખાના.
ફાહમંદી દીનો હમકો, શાકેર વાકા કહાના—આજ
જાની દીપક મીલે દાનો, અમ્મેશ હમે હમ્મે હમેમાં,
હમકો અપને મુલક જાના, મહેલ યાહાંસે ઉથાના.—આજ

તમાસે હવાઈ મીઝલસ.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

શાહાકા મેહેલ.

(શાહજાદા સોના હવા નજર આતા હવે;

એક નૌકર દાખીલ હોતા હવે)

(અપડ બતાકે મુઝે દીલ રૂખાને—વોહો રાહ.)

નૌકર.—અહુ સખકા કાફલા બાદેસખાને લુટ લીઆ,

ઉઠકે જીલમને સખકો જીઆને લુટ લીઆ.

સહેરકા નુરકા તડકા હરેક તરફ ચમકા,

ગોબારે દીલકા તેરે શાખકે લેકાને લુટ લીઆ.

તુમારે જાગેસે સખકે નમીબ જાગીંગે,

હમ્મે નીંદકો દીલે ગફલત જીતવાને લુટ લીઆ.

વજીર હમ્મે દરે દાલતપે આપકે હજીર.

કસારકો તેરે શકે લેકાને લુટ લીઆ.

(નૌકર ઉશકુ જગાતા હમ્મે, ઝો જાગકે

બોહત ગુસ્સેશે ઉશકુ કહેવા હમ્મે.)

શાહજાદા.—ખરા રહે તું મુજી બદગૌહર નાખકાર,

કઈ તેગસે તેરા સોના શીગાર.

ગર્વે તુને નાહક જગાયા મુઝે,

સજા હસિકી માઆકુલ અબ મમ્મે દુ તુઝે.

અજબ લુટકુ થા ખાબમે ખાબકા,

છપર ખાત આજ પુરજ થા માહતાબકા.

सरासर हमक हम्मै तु पेतभीज,
नहीं गरज तुजसे पहार कोछींभीज,
उठाया तुने मुजे कयुं हम्मै म्मा मेहया,
भजा वज्जर आया उसकु थुला.

(वज्जर दाप्पील होता हम्मै.)

वज्जर आया तुं आगे सर मुकाकर,
न कयुं तलवार तेज अपणी उठा कर.
जुदा सरकु तेरे तनसे कइं भये,
भभुका आतशे गुरसेमे हुं भये.
मेरी समसीरकी देख आनदारी,
(समसीर भारता हम्मै, वज्जर नयम युका देता हम्मै.)
संभाल अये दुसरे हमलेकी पारी.
(शीरसे भारता हम्मै, आणी युका देता हम्मै.)
नयतक म्मेह आंजोमे दम हये,
आहा ! हुं दीवाना अजय शोरो गम हम्मै.

गजल,

(जुद्ध भये देखुं उदर नजरमे मेरा जो पीतम पुरीं पुरीं हये.—राह)
वज्जर-म्मेक अरज सुन मेरी शाहजदे के, जने आलम पुरीं पुरीं हये;
हरम्मेके दीनकी मुरादो मकसद उमीद पारहम पुरीं पुरीं हये,
तु नवपेहाले यमन हये सहैका तु नदवये अनजुमन हम्मै सहैका
मुजे अजय हये तुं कयुं गजय हये,
पुशीदरहु म्मेकदम अये तुं जेका जेपाय्मे आन गुरसेकी कया
सजय हये के जगमे जेगम पुरीं पुरीं हये.
शेहरका तुं जलवे अनजुमने हये सहैकाके उसकी म्मे राह तुं,
कुलशा इय पीला मुबारक पाहिर आलम पुरीं पुरीं हये.

तुं तासे दीलका मुने जता दे, गमो आसमका मुण्य जता दे,
के इसकी मये राह कुय तीकावुं नो मिसा परहम पुहीं पुहीं हये.

गजल.

(“तरका छेता हये अपसाणी गुलनदाम कही.”—मैह राह.)

शाहजहाँ.—आज यमका था मेरा तालमे पुश काम कही,
हने आध्या परी आयमे आराम कही.—आज०
अयसो असरतका मोछीआ यानो असुआय मुने,
वमिसा छेये मोह/यां न सरनजम कही.—आज०
हाथ अपने मेरी गरदनमे हमायल करके,
पोसा लेतीयी वो भेजायतसे वो गुलकांम कही.—आज०
सांढ कीस पुरनकी गौहर हये तुं कीस दुर्लकी हये,
कुल अगर छेयेतो गुलशनमे भीले कांम कही.—आज०
धुंउ लावेगा न इसको तो कइंगा मये कतल,
धुंउला ताके अये ल भीले धनआम कही.—आज०

गजल.

(“लावेइ आ सनमपरा.”—मैह राह.)

वज्र.—अये गुले जागे धतरन तुं दीलसे अपने गम न आ,
अये मेरे शेरका माहलका दीलमे तुं अपने गम न आ.—देक.
आयमे आके नो परी तुलको असह के दुसगीरी.
कर गध अपने मुण्डीला दीलमे तुं अपने गम न आ—अये.
परीअके मुहक जठगा कौल से धुंउके लाठगा,
इसकु मये लाठगा भीला दीलमे तुं अपने गम न आ—अये.
गुलसा तुं जागजाग रहे साद रहे आ कुराग रहे,
पावेगा तु अपना मुदाआ, दीलमे तुं अपने गम न आ—अये.
(इसकु साय ले जता हये.)

ਆਭ ਪਹਿਲਾ—ਪੜ੍ਹਾ ਦੂਸਰਾ.

ਸਾਹੁਕੀ ਫਰਿਆਰ.

ਗਯਲ.

(“ਅਗਰ ਮਯੇ ਆਗਯਾਂ ਛੋਤਾ.”—ਐਹ ਰਾਹ.)

ਰਾਮੀਰਾਗ ੨.—ਅਗਰ ਆਖਨਾਸਾ ਰਾਮ ਅਪਨਾ, ਸੀਕੰਦਰਕੋ ਦੀਆ ਦੇਵਾ,
 ਤੋਯੇ ਸਹੇਨਸਾਹ ਭੁਧੁ ਗੁਮਸੀਰ ਉਸੇ ਹਥੇਰਾਂ ਘਨਾਂ ਦੇਵਾ.
 ਸੁਆਪਤਕਾ ਹਥੇ ਘਾਨਾ ਹਥੇ, ਜਰਕਸਾਂ ਸਯ ਜਮਾਨਾ ਹਥੇ,
 ਨੋ ਪਾਤਾ ਗੰਯ ਕਾਹਰੇਸੇ ਤੋ ਐਕਦਮਐ ਖੁਨਾ ਦੇਵਾ.
 ਸੁਯਯਤਥੇ ਮੁਯਯਤਥੇ ਜਲਾਲਤ ਐਰ ਜੁਹੁਰਤਥੇ,
 ਅਗਰ ਅੰਗੇਸਯਾਂ ਛੋਤਾ ਤੋ ਐ ਉਸਕੋ ਭਗਾ ਦੇਵਾ.
 ਐ ਰੈਯਤ ਸਾਦ ਹਥੇ ਖਥੇ, ਐ ਮੁਖ ਆਆਦ ਹਥੇ ਖਥੇ,
 ਹਥੇ ਹਰਦਮ ਅਫਲਥੇ ਦੀਲਕਾ ਹਰਐਕਕਾ ਮੁਰਾਦ ਦੇਵਾ.
 ਐ ਅਖਨਾ ਮਛੇਲ ਰੋਸਨ ਹਥੇ, ਐ ਮੀਨਲਥ ਤਾਜ ਹਥੇ ਯੁਲਸਨ,
 ਐ ਹਥੇ ਜੁਲਵਾ ਰੋਸਨੀਕਾ ਰਾਤਕੋ ਦੀਨਸਾ ਘਨਾ ਦੇਵਾ.

(ਪਯਰ ਮਾਹਾਨਦੇਕੋ ਖੇਡੇ ਢਾਘੀਲ ਛੋਤਾ ਹਥੇ.)

ਐਤ.

ਸਾਹੁਨਦਾ.—ਕੈਨ ਦੀਲ ਮੇਰਾ ਲੇ ਗਯਾ ਆਖਸ਼ੋਸ਼,

ਕੈਨ ਐ ਢਾਗ ਦੇ ਗਯਾ ਆਖਸ਼ੋਸ਼.

ਕੀਥ ਪਰੀਨੇ ਕੀਯਾ ਦੇਵਾਨਾ ਹਯੇ.

ਕਹੁ ਕੀਰਥੇ ਮਥੇ ਐਹ ਕੁਸਾਨਾ, ਛਾਧ ! ਛਾਧ !

ਛਾਧ ! ਧੋ ਉਸਕੇ ਘਾਰੇ ਘਾਰੇ ਗਾਲ,

ਸਯ ਯੁਲਾਥੇ ਥੇ ਉਸਕੇ ਨ੍ਯਾਰੇ ਘਾਲ.

ਮੁਖ ਘੀਘਡੀ ਥੀ ਫੁਖ ਧੋ ਐਹਰੇਪਰ,

ਧਾ ਥੇ ਭੇ ਨਾਗਨੋਨੇ, ਘੁਲੇ ਪਰ,

હાય ઉસ પરીકા અખ પાજી કાહાં,
 હયે પરેસતાં અલુપ જાઉ કાહાં,
 ઉસકી કુરકતમે આહ વ જરી હયે.
 મુશકીલ અખ જીંદગી હમારી હયે.

ગજલ.

(“સભામે દોસ્તો ઇદરકી આમદ આમદ હયે.”—એહ રાહ.)

વજીર.—હું મય શાહજાદેકો લાયા મેરા જી જાનતા હયે,
 હયે પરીકા ઇસ્થે સામા મેરા જી જાનતા હયે.
 હયે જોર સમાયે નજીમી ખોર જરદાર હયે શાહ,
 આહીએ ઇનકો બુલાયા, મેરા જી જાનતા હયે.
 તા આ ખતલાવે હમે પરીકા અખ, કુચ્છ નાસો નીશાન,
 જીસને દીલ ઇસકા લુભાયા, મેરા જી જાનતા હએ.
 તખ્ત ખોર તાજકા વારીશ હયે વોહ સાહે આલમ,
 ઇસકા ગમ મુજકો ન ભાયાં મેરા જી જાનતા હયે.
 (નજીમી રમલ દેખકર કહેતા હયે.)

ગજલ

(“કીસી મસ્તકે આનેકી આરજી હયે.”—એહ રાહ.)

નજીમી.—તુમે જીસ પરીકી ગરજ જીસ્તજી હયે,
 સુનો વોહ મહકા નામ માહર હયે.— તુમે.
 પહાડ એક ખડા હયે પરસ્તાનમે આલી,
 વાંહાં દીલ ખુશ આબાદ ખુશખી રંગ હયે.— તુમે.
 મુકામ ઉસપરીકા વોહી હયે વ લેકીન,
 વીલેસમકા વાહા ખતર રખર હયે.— તુમે.
 હયે પહેલી મે આવીશકી બારીશકી સોજીસ,
 તો કુસરેમે દરીયા બરા રખર હયે.— તુમે.

પીછે તીસરેમે હવે લોહકે કાટે,
 તો ઔથેમે રાકસકા ગુમ કુખડુ હવે—
 હમ્મે ધનશાંકી મુશકીલ વાહાં તગ રસાઈ,
 મીસાસે હવાકી અખસ આરગુ હમ્મે—

પુમે.

પુમે.

ખત.

(“વહ કોન હમ્મે જો તેરા દીલમે મુખતીલા નહી.”—એ રાહ.)

શાહુબાદા—વાસ્તે જુસકે દીલ મુસતેરીય હવે,
 મીલના અખ હસ પરીકા મુશકીલ હવે.
 દીલ મેરા દામે મમમે જલતા હવે,
 દરીઆ અખ આંખોશે ઉખલતા હવે.
 હાથશે સરમે ખાક દાલુંગા,
 પાંઉ વહેસતકે નીકાલુંગા.
 જુસ પરીકા હવે ધ્યાન આંખોમે,
 નાંખમે દંમ હવે, જાન આંખોમે.
 બખ મેરા અખ શો ગયા સદ હૈર,
 ખાખબી ખાખ હો ગયા સદ હૈર.
 ખેમત્રા જુદગીશે જુતા હું,
 દાગ ખાતા હું અસ્ક પીતા હું.

અજલ.

(“વોહ કોન હમ્મે જો તેરા દીલમે મુખતીલા નહી.”—એ રાહ.)

શાહુ.—અથે નુરે અસ્મ ધતના તાઆસુખ બલા નહી,
 પુંડસે મુદા કહે કીસકો મીલા નહી.
 આસાન હોગી સખીએ દીવાને મત ખને,
 કીયા સરપે અપને વાલીદે મુશકીલ દુસરા નહી.
 પુંડવાકે હસ પરીકા મીલાંબીંગા પુજસે મર,

७
देता हुं फ़ैल आली ज़रूर मेरा नहीं.

—
अबे पासमानो धुंधली धुंधलत करे मुझ में,
अद्वैत जो कीतो तुमसे कुछ ना खूब नहीं.

(सपन जते हवे.)

आज पहिला—परदा तीसरा.

शाहानशाह का दीवान आता.

(शाहजहाँ और अकबर नज़द करे हाज़िर हवे.)

गज़ल.

("आरे हसरत क़य़र तक दील पे आतकता ज़य़गा."—अकबर.)

शाहजहाँ—आरे क़ुरक़त उस परीक़त आतकता ज़य़गा,
मुलक़ने उलक़तमे उसके सर परक़ता ज़य़गा.—आरे.
तीरे नीगाह उसने इक़ा हो गया ख़ीनेसे पार,
क़य़र तक धुंध ज़ख़्म का घमान ज़रक़ता ज़य़गा.—आरे.
हाथ रंग लेता हुं मधे अपने जुगर पर आरपार,
क़य़तलम अक़े मुनये नाला ख़मक़ता ज़य़गा.—आरे
अक़े नीग़ेबांन लीयासे अपना बदलकर मेरा अक़,
उसके परजत तक़मे आसक़ सर परक़ता ज़य़गा.—आरे.
(नज़द से लीयास बदल करता हवे.)

गर मेरा अरमाने उसके मक़मे ग़ीरबांन ख़ीरकर,

क़य़र पर आकर वो मुलक़तमान ज़रक़ता ज़य़गा.—आरे.

(शाहजहाँ ख़ास ज़ता हवे; शाह धुंधल होता हवे, नीग़ेबांनो
शाहजहाँ के आंगन होकर धुँ उता हवे.)

ગજલ.—પીલુ.

(“બાહર આઈદે બરદે બાહર.”—એ રાહ.)

શાહા.—મેરા બાર કાંહા યારે ગયા અલાહી અલા હયે,
 નીગેબાને એ તુમને કયા, કીયા અલાહી અલા હયે.
 તુમે તાકીદથી ઉસકી—નીગેબાનીકી કદ ગનથી,
 એ કયસી ગફલત ઔર એ કીયા—હુવા અલાહી અલા હયે—મે.
 મેહલકી રાસનીથી આ—મેરી આંખો તારા થા,
 અંધેરા હો ગયા અફશાય—સદ અલાહી અલા હયે.—મેરા.
 મેરી ઉમેદો યુલગરકા વો—કુલ તારા થા,
 બુદખેકા અસા થાવો—મેરા અલાહી અલા હયે.—મેરા.
 ગયા વો કીસ તરફકી સીતમ—કીસ જા કીસ ખીયાખાં મે,
 મીલેગા હાએ કબ ઉસકા પતા—અલાહી અલા હયે.—મેરા.
 (મખ જાતે હાએ.)

બાબ પહેલા—બરદા ચાથા.

એક વીરાના ગંજલ

સાહજદા ઘખીલ હોતા હયે)

(“અબખસે આયેથે સાકી સુનકે મયખાંને કો હમ.”—એહ રાહ.)

શાહાજાદા—મુઝે ઘગે ધરક જુનુનને હયે બરગે સમયે જલા દીઆ,
 કે વતનસે અપને નીયાગાનોસે કીસી વલવલેને છોડા દીઆ—મુ.
 મએ કાંહાં એ ધુપએ રહે કાંહાં હયે કદમ કદમપે એ ખારો,
 હયે હરેક આંખેલે અબ લુહુ આંખોસે અપને બહા દીઆ—મુ.
 એ તપથ વ ધુપકી હયે ગજબ કોઆહાને તુકતા અબ,
 કે વેલકી હએ તહરાં તનકો વાંહાં સગે રહેને જલા દીઆ—મુ.

નહી ચલનેકા મુને પાળ હમ્મે નહી રેહનેકા મુને કામ હમ્મે,
 વો પરીને રેગકેખતસા અખ મુને ધસ જીહાંશે મીટાં દીઆ-મુ.
 ગાયા રંજ હયે મુને ઐર અલમ નહી બુલા તીલસમેલી ધસે,
 મયેગમ ઉસકા આકે મરંગા અખ હયે ધસકે મુનેકા મઝા દીઆ
 (જમીપે ગીરતા હયે ધતનેમે એક શીરીશતા નીકલ આતા હયે.)

ગજલ.

(ગમરત ન આધ પુજકો કુછ ચાર ખેશરમ.—એ રાહા.)

ફીરીશતા—કુચ ગમ ન આ ખોદાકા બહોત પુંજપે હયે કરમ,
 તસવીર હયે ઉસકે નામકી રખ વીરદ દંમ બદંમ.
 ફરીયાદ તેરી મુનેકે હુવાં મેહરખાન જો વોહ,
 અહાને દાલી મેહર મેરે દીલકો કર નરમ.
 આફરીદ દેવ જીનો પરી રોકસ ઐર તીલસમ,
 રલ જાવે આકે તામે હો ફરમા હોકે અમ.
 દેતાં હું એક અસા મએ કરામતકા પુંજે,
 છોનિસે જીસકે કોહ બને કાહા ખેઅલમ.
 દુટંગે ધસ્સે સારે તીલસમ શાદ હો,
 મત ડરીઆ કીસીશ ખુદાકા બહોત હમ્મે કરમ.

(શીરીશતા અસા દેકે મયેબ હોતા હયે, ઐર શાહાજાદા જાતા હયે.)

બાબ પહેલા ખતમ.

બાબ દુસરા પરદા પહેલા.

પરેસ્તાન—માહાર પરીકા બાગ.

(માહાર પરી ઓર મહેલીઓ પરેસ્તાનકે ખીચ ચેઝર કરતી હયે.)

ગજલ.

(“મયબશે આયે હયે ઇસદંમ તુજકો સમજનેકો હમ.”—ઝેરાહ.)

મહેલી—આઈ હયે ખીદમતમે તેદી બયારવી ગાનેકો હમ,
કરતી હયે ચોહુસે આપમમે તેરે સમજનેકો હમ.
મીસલે ખુશખો શેજશે કુસીકી ઉથાયા યુલખદન,
ચલે ચમનમે ચહેરકો આઈ હયે લેજનેકો હમ.
બુલબુને તુજકો મુખારકબાદી દેવે સુખોહકી,
લે ચલે યુલચનમે તુજકો યુલકે સરમાનેકો હમ.
લેતી હયે બાદે સખા ઓર નુરકો હયે અબ જુહુર,
આંખે કર માખાપકી રેશન હયે સમજનેકો હમ.

ગજલ.

(“કયા કમાનં અબરને ઝેક તીરે નેજરા મારા.”—ઝેરાહ.)

શાહાનઘી—કયું ખોલાતી હો જીગર હયે મેરા પારા પારા,
ખાખમે દેખા ઝેક માહાર હયે પારા પારા.
ખીતવનોમે હયે સફાઇથી કે અહલા અહ્લા,
ચમને દીલકો જલાયા જો નેજરા મારા.—કયું ખોલાતી.
યા વો ઇનસાન કે ખોદાવંદે માહો મહેર મેરા,
નુર દીખલાને ફલક પરશે ઉતરા તારા.—કયું ખોલાતી.
આદમીજાત મેરા હુત ગયા સખરે કરારે,
જીંદગી કરનેકો અબ કયા હયે સહારા ધારા.—કયું ખોલાતી,
શાહાનઘાં વો યુલકામે યુલનદામ હસીન,
જીમકી મુલકોકી શીરતા ફસા હયે મારા મારા.—કયું ખોલાતી

ਅਭਲ

ਸਾਹੇਲੀ.— ਹੁਕੀਤ ਆਪਣੀ ਹਮ ਤੁਮਧੇ ਧੁਯਰੀ ਐਕ ਸੁਰਤਾਈ,
 ਤੇ ਐਕ ਸਾਹਨਦੇ ਸਾਦੀ ਹੁਥ ਤੁਮ ਮਾਹੇਤੀਲਹਤਾਈ,
 ਹੁਵਾ ਆਸ਼ਕ ਧੋ ਤੁੰਯਰ ਐਰ ਤੁੰ ਆਸ਼ਕ ਹੁਥ ਉਸਪਰ,
 ਦੀਆਖ ਆਰਸੀ ਮਕਸਮਨੇ ਰਸਮੇ ਗੁਹਾਯਤਾਈ.
 ਧਨਤਕੁ ਭਾਤ ਐਰ ਮਾ ਆਪਸੇ ਮੋਹਿਓ ਮਾਤ ਕਰ ਆਐ,
 ਧੋ ਸਾਹਨਦਾਨੇ ਯੇਰ ਆ ਹਰ ਆਲਾ ਰਾਹੇ ਮੁਸੀਯਤਾਈ.
 ਧਾਫਾਂ ਤਕ ਆ ਧੋਫੁੰਧਾ ਤੋਤਕਰ ਆਰੇ ਧੀਲਿਸਮਤੋ,
 ਮੀਲ ਹੁਸੇ ਹੁਕੀਤ ਗਰਜ ਮੁਯ ਅਪਨੀ ਧੁਯਰਤਾਈ.
 ਤੇਰੇ ਵਾਲੀਦਨੇ ਸਾਦੀ ਤੇਰੀ ਕਰ ਦੀ ਉਸੇ ਧੁਸ਼ ਹੋਕਰ,
 ਨੁਸ਼ੁਮੀਸੇ ਮੁਕਰਰ ਕਰ ਆਆਨ ਧੁਸ਼ ਮੁਹਰਤਾਈ.
 (ਜਨੀ ਹਥੇ.)

ਆਖ ਦੁਸਰਾ—ਪਰਦਾ ਦੁਸਰਾ.

ਤੀਲਸਾ ਮੇ ਪਰੇਸ਼ਤਾਂ.

(ਐ ਸਾਂਝੀ ਕੀਲਾਧੇ ਐਕ ਨਯਰਦਸਤ ਭੁਨ ਨੀਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾ ਸ਼ੀਰਤਾ ਹਥੇ
 ਸਾਹਨਦਾ ਦਾਖੀਲ ਹੋਤਾ ਹਥੇ.)

ਅਭਲ

(“ਕਲਸ਼ੇ ਤੁ ਯੇਕਲ ਹੋ ਮਾਰ ਕੁਮਾ ਤੁਯੇ ਆਨਰ ਹੁਐ”— ਐਹ ਰਾਹ.)
 ਭੁਨ.— ਸਾਹਨਦੇ ਅਪੀ ਕੁਲ ਤੇਰਾ ਧੁਯੋਯਰ ਨਹੀਂ,
 ਪਾਯਾ ਕਰ ਨਯਲੇ ਨਵਾਨੀਸੇ ਧੁਯੋਯਰ ਨਹੀਂ,
 ਐ ਧੀਲਿਸਮਾਤ ਹਥੇ ਭੁਨੋ ਪਰੀਆਕਾ ਤੁੰ ਆਦਮਜਾਤ,
 ਧਾਫਾਂ ਕਦਮ ਰਖਨਾ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮੇ ਸਯਾਵਾਰ ਨਹੀਂ.
 ਕੁਧੁ ਤੁਯੇ ਆਨੇ ਦੀਧਾ ਤੇਰੇ ਅਭੁਯੋਨੇ,

રાહા વનનમે તેરા મુસ્ક કોઈ ગંમખાર નહી.
 પીસકર ઘાંત નીકાલુ ગા મથે આતા તેરા,
 નાના હલવાન કોઈ વુજશા મળેદાર નહી.
 હોગા ફાકાસે આ ફાકા આલી આ જાવુંગા.
 વીનશનમે ખુ તેરા મુજશે કોઈ જીનહાર નહી

ગજલ.

(વોહી સહ.)

શાહાજાદા.—સરપે સુલેમાન નખી મેરા મદદગાર હયે,
 ઉસને હયે ભિજ મુજે વો મેરા સરદાર હયે.
 સખશો દેખા પરીજીન હયે જાલા કૌન ચીજ,
 સખકે લીએ એ અસા સુરતે તલવાર હયે,
 હાથમે મેરી એ અગા સાએ કરામત હયે,
 પુટે તીલશાન સખ જુસ્શે એ હથીઆર હયે.
 લોકહે પરખતકો આનમે પાણી કરે,
 પાણીકો ફાની કરે ઇસમે એ સસાર હયે.
 રોકનેવાલા મુજે કોઈ નહી પર પુંજે,
 ફરમે જલાતા હું અખ હમમે તું શીનાર હયે.
 પું મેરા ખુખાર થાં આનેકો તેનાર થા,
 તેરશે ફર આઈ કો મુઝી અસા માર હયે.

(જીનકો અસા મારતા હયે, જીન ગીર પરતા હયે, આર તીલસમ પુટ
 નતા હયે, ચુલસતાં તજર આતા હયે. ફુસરા જીન ચોકી કરતા હએ.)

ગજલ—ભયેરવી.

(“અમર આ પુરકે સીરાઝી”—એહ રાહ.)

જીન.—એ રાહે પુરખતર હય થા વુજ કીસપાર કીસારા,
 તીલેસમાને જેહામે શાહાજાદે ક્યું કદમ મારા.

તમ્મજી હમે મુજે થે હાહમે તીલસ્માતે બહોત હામ્મલ,
 ઉને કીસ તરેહ તોડ તુ આદમખાદ ખેચારા.
 થે લાખો દેવ જીન આફરીદ તેરે સખ ખુનકે ખાશિ,
 અમંબા હમે ઉનોને રોક કર તુજકો નહી મારા.
 હુધ યાહાં તગ રસાઈ કીમ તરેહ તુ મુજકો રાશન કર,
 દરખશંદા નજર આતા હમે તેરે બખકા તારા.

ગજલ.

(ધશોકામે તેરે કોહુ ગમ.—એહ રાહ.)

સાહુજાદા—દાગે શીરાફે ધરકને, મુજકો દીઆ જો હો શો હો,
 સમ આસા મયને હાયમે, સરપે લીઆ જો હો શો હો.
 હયે જો શુભેમાનવર, ઉનકી મદદસે ખેખતર,
 રાહુ તીલસ્મ મમ્મને સખ નીરત કીયા જો હો શો હો.
 આસકે મહેલકા હું મયે, રાનીપે મુખતીલા હું મયે,
 જામે મહોખ્યાત ઉચકા, મયને પીઆ જો હો શો હો.
 આ દેવ પરીસે તું મીલા, મહલા તેરા કરે બલા,
 હાલ ગમો આલમ ખયાં, મયને કીયા જો હો શો હો.
 (જીન અંદર જકે પરો માહરકો ખોલા લાતા હયે.)

ગજલ.

(“નામ જાનેકા ન લે યાર મે મરજગી.”—એ રાહ.)

મહારૂપરી—પુરસીશ હાલ વીશ તેરે ન ગુજર જગગી,
 ન ઇદર જગગી મયે આર ન ઉદર જગગી.
 યાંહાં તલક પોંહાંઆ હયે રસ્તોકા તીલસ્માંતકો તોડ,
 તું ખતાવેગા સખખ ધશકતો ધર જગગી.
 કીસ કરામતસે હુવા પાર, ઉડા રંજો ગોખાર,

હવે તાઆજુબ જો મીથે'ગી એ ખખર જાગી.
કીચકી ઉલકતકી હવા ખીંચ લાઇ હવે હાં તક,
કેહેકે અખ સોડકે ખુલે હવે પર જાગી.

ગજલ.

(“જમ તલમ હો જીંગાની યાદે ધલાહી કીજીએ.”—એહ રાહ.)

શાહુજાહા.—૩ખ ઇંદર અથે નવ ખુલે યુલખર શાહી કીજીએ,

હથે બથાને ગાલખા ઇંદર પર કમાઇ કીજીએ—૩ખ૦

ખાખમે દેખીથી એક સખ આંદસે સુરત તેરી,

દેખ જીસકો ૩ખન મુએ નુરે માહી કીજીએ.—૩ખ૦

થી એહી સુરત એહી ચીતવન એહી નાજો નયાજ,

અકલકો કયું કરે જુલા મનજીએ રાહી કીજીએ.—૩ખ૦

ખનકે દીવાના મથે નીકલા બાહદશાહત છોડકે,

આપસે કખતક બથાં રાહકી તખાઇ કીજીએ.—૩ખ૦

જમ હવા દરમુતદા બેહદ મીલ ગયા એક ખીંદરે રાહ,

એક અસા ઉસને દીયા સુકરે ધલાહી કીજીએ.—૩ખ૦

સખ તીલસમાત ઇંદકી કસમતસે મીટે પોંહાંયા યાહાં.

મુજપે મહેર અખ અખ ચેરાગે ચસ્મ શાહી કીજીએ—૩ખ૦

(શાહ દાખીલ હોતા હયે.)

ગજલ.

શાહુ.—મીસલે ખુલખુલ કીસ લીએ આયા તું યાંહાં દીવાને યાર,

હથે બની આદમકે મહેબદ હસીને યુલખર.—મીસલે૦

રહેમ હથે ઇંદરીદ હથે જીન રેવકે લાખા તીલસમાત,

એ અજબ કયું બચકે આયા ઉનસે તું અથે નામદર.—મીસલે૦

ખસતી આદમકી કાંહાં યુલમન પરેસ્તાં કાહાં,

મશરેબકો મગરીબકી ફરી ફરેસરે તલપારે આર.—મીસલે૦

મતલબ ધસ જા તેરે આનેકા કસા હમ્મે ખતસા મુજે,
જાત જાનેકા ન રખા ખોડે તુને છતહાર—મીસલે૦

ગજલ.

(“અગર યું તું દીલકુ મતાતી રહેગી.”—અ રાહ.)

સાહુજાદા—અગર આપકુ ગૈર મેરી રહેગી,
તો અબ માત મુજકો ન ગેરી રહેગી.
જો સહેજાદી હવે આપકી માહપઅકર,
સદા હસકે હસમતશે સરી રહેગી.
હુવા મયે ઉસ્થે આપમે દેખ આપક,
સદા દીલપે ઉમ ગમકી દેરી રહેગી.
મયે ઉમકે બીચે આપા મહેનત ઉદાકર,
હરઅંક હુર ખત ઉમકી ચેરી રહેગી.
ઉસ્થે અગર મેયા કરદાંગે મેરા,
તો હરગીજ ન શીરજાન મેરી રહેગી.

(બોલી રાહ.)

સાહુજાદી—જો સાહાદીકી ખાત ઉથ મેરી રહેગી,
તો ફેર કૌલકી ખાત તેરી રહેગી.
જો સાહુજાદા મપનેમે દેખાયા મયેને,
અંધી હવે યાહાં ઉમકી દેરી રહેગી.
કહા હાલઅે તખ દીઆ કૌલ તુમને,
કે નીમખત ધસીશહી તેરી રહેગી.
શા અબ ખીયા કરદા તો દીલસાદ રહેગી,
નહીતો મુસીખત અ પેરી રહેગી.

કરોમે એ અપેક્ષાન ગર મુજબે શાહા,
તો મમનુન લાયક એ ગેરી રહેતી.

(શાહા રાનોત્રી સાથે કર દેખા દેવે.)

મજલ—આસાવરી.

(એકે કહેતાથી લયલી—એહ રાહ.)

સખ. — આજ સાંધે કીધારી હરસુ ચંદા,
મીલકે ગાવો મુખારકખાદ ખહમ.
ખીસા હુઈ આદમીનદશી માહાલકા,
મીલકે ગાવો મુખારકખાદ ખહમ.
શાહાનદી એક પરીઓત્રી માહાલખીન,
શાહાનદા એક બનશાક વો હસીન,
મીલકે ગાવો મુખારકખાદ ખહમ.

તમાશા ખતમ થુક.

સુચના.

આમ્મિ ચોપડી નીચલા ઠેકાણાપરથી મલશે.

કોટમાં—ખજરગેટમાં ચાપુરજી ફરામજી માદનની દુકાનેથી.

ધોબીતલાવપર—એરચશા કરાણીની કમપની.

કાલખાદેવીપર—શરીઆરજી હોરમચજી જુઝેલર તથા હંધરદાસ
લાઇખરીમાંથી તથા ગોપાલ નારાયણની ક્રૂંમપનીમાંથી.

પાયધોની—કોલસામોદલાનાં નાકાપર જુમખાખાનાની આમે મર-
હુમ કાજી ઇમરાહીમના ખામ્મોની દુકાનપરથી.

ભીંડીખજર—તવાખની મચજીદની આમે હાજીમુઝા નુરદીન ખીન
જવાખાનની દુકાનેથી મલશે.

